

Viure la música

Ana María López

Alicia Binimelis

Marc Torres

Juana Coll

RESUM

La integració curricular dels ensenyaments elementals de música a l'educació primària i del tractament específic dels ensenyaments musicals a tot el centre suposa un repte educatiu que representa una oportunitat per a tots els alumnes, independent de les seves condicions, en un context educatiu ampli i obert, ple d'avantatges i possibilitats educatives. La integració de l'ensenyament musical afavoreix «més bona educació», no solament més bona educació musical.

RESUMEN

La integración curricular de las enseñanzas elementales de música en la educación primaria y del tratamiento específico de las enseñanzas musicales en todo el centro supone un reto educativo que representa una oportunidad para todos los alumnos, independiente de sus condiciones, en un contexto educativo amplio y abierto, lleno de ventajas y posibilidades educativas. La integración de la enseñanza musical favorece «una buena educación», no solamente «una buena educación musical».

I. COMENÇAMENT

L'any 1901 es funda la primera escola nacional de la barriada palmesana de la Vileta, ubicada a una casa del camí Veinal. Posteriorment, va ser traslladada i l'any 1932, durant el govern de la Segona República, varen construir «s'Escola Nova», un edifici molt elegant i estilós. El projecte va ser d'un dels millors arquitectes mallorquins, Guillem Forteza, autor, entre altres edificis, del Palau de Marivent, de Palma.

“Arrels” Revista Popular-Cultural (Sa Vileta) n° 2, Any 1, 1982
Revista de l'Associació cultural P. Miguel Ferrer, Sa Vileta.

Després de la guerra civil espanyola, l'edifici va ser abandonat i arribà a un greu estat de degradació. Malgrat les contínues campanyes de premsa que reclamaven que fos rehabilitat, l'any 1982 l'Ajuntament de Palma va decidir enderrocar-lo i aixecar-hi el que hi ha actualment, que va ser inaugurat el setembre de 1985.

Diario de Mallorca, 17 de marzo de 1982

Al principi, era un centre de dues línies on s'impartien els ensenyaments d'educació infantil de 4-5 anys i educació general bàsica. Actualment, els ensenyaments es distribueixen en sis unitats de segon cicle d'educació infantil, dotze d'educació primària, una aula d'unitat específica educativa en centre ordinari amb currículum propi (UEECO) i els ensenyaments elementals de música.

El CEIP Son Serra és l'únic centre públic de les Illes Balears que ofereix un ensenyament integrat i un dels pioners a l'Estat espanyol.

La peculiaritat del nostre centre és el resultat d'un procés de reflexió i gestió de l'autonomia organitzativa i pedagògica amb l'objectiu de millorar els resultats del procés educatiu, desenvolupar habilitats que ajuden a entendre i respectar no solament la igualtat, sinó qualsevol element diferenciador, tot plegat com a indicadors de millora de l'èxit educatiu. El procés, emparat per les diferents lleis educatives, actualment queda reflectit a la LOMQE, la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. A l'article 122.bis consta: «Accions destinades a fomentar la qualitat dels centres docents. 1. S'han de promoure accions destinades a fomentar la qualitat dels centres docents, mitjançant el reforç de la seva autonomia i la potenciació de la funció directiva, segons estableixin el Govern i les administracions educatives. Aquestes accions inclouen mesures honorífiques tendents al reconeixement dels centres, així com accions de qualitat educativa, que tenen per objecte el foment i la promoció de la qualitat en els centres. 2. Les accions de qualitat educativa han de partir d'una consideració integral del centre, que pot tenir com a referència models de gestió reconeguts en l'àmbit europeu, i han de contenir la totalitat de les eines necessàries per a la realització d'un projecte educatiu de qualitat. Amb aquesta finalitat, els centres docents han de presentar una planificació estratègica que ha d'incloure els objectius perseguits, els resultats a obtenir, la gestió a desenvolupar amb les corresponents mesures per aconseguir els resultats esperats, així com el marc temporal i la programació d'activitats. La realització de les accions de qualitat educativa està sotmesa a rendició de comptes pel centre docent. 3. El projecte educatiu de qualitat suposa l'especialització dels centres docents, que pot comprendre, entre d'altres, actuacions tendents a l'especialització curricular, a l'excel·lència, a la formació docent, a la millora del rendiment escolar, a l'atenció de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, o a l'aportació de recursos didàctics a plataformes digitals compartides. Els resultats de les accions es mesuren, sobretot, per les millores obtingudes per cada centre en relació amb la seva situació de partida. Les accions de qualitat educativa, que han de ser competitives, suposen per als centres docents l'autonomia per a la seva execució, tant des del punt de vista de la gestió dels recursos humans com dels recursos materials i financers» (BOE núm. 295, 10/12/2013).

Trajectòria

El centre considera que l'educació artística és un element especialment important en el desenvolupament social i emocional dels alumnes, i integra en les tasques diàries qualsevol activitat que pugui enriquir el currículum (tallers artístics, audicions al centre, assistir a concerts, pel·lícules musicals, escoltar música a través del sistema central de megafonia).

El curs 2000/2001 detectàrem un interès especial dels alumnes per accedir als ensenyaments elementals de música del conservatori de Palma. Ja des del principi, però, era evident que no tots els estudiants podrien aconseguir-ho, ja fos per les seves habilitats, la localització del conservatori

(situat fora de la zona), les característiques personals (alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu) o per les dificultats socials i econòmiques de les famílies. No va ser fins al curs 2005/2006 que, partint d'aquesta reflexió sobre la importància de l'educació musical en el desenvolupament global dels nostres alumnes i amb l'objectiu d'articular la resposta més adient, l'equip directiu va trobar, amb una lectura més exhaustiva de la Llei orgànica 10/2002, de 23 de desembre, de qualitat de l'educació, un marc legislatiu que ofería una possibilitat de resposta, específicament, a l'article 66: «Centres docents amb especialització curricular». Al final d'aquell curs, el centre va presentar davant el Servei d'Ensenyaments de Règim Especial, de la Direcció General de Planificació i Centres, el «Projecte curricular d'especialització en educació musical CEIP Son Serra», que va ser aprovat per al curs 2006/2007 com a «Pla experimental dels ensenyaments elementals de música al CEIP Son Serra».

Els cursos 2009-2010 i 2010-2011 es va dur a terme un procés de formació, inclòs en l'oferta del CEP de Palma, a la modalitat Projecte d'innovació pedagògica (PIP), titulat «Integració del programa experimental d'ensenyaments elementals de música en el currículum d'educació primària. Avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge». Aquesta formació va permetre establir les bases inicials del projecte actual amb la creació d'una proposta de currículum d'ensenyaments artístics de música integrats a l'educació primària, el disseny de la línia metodològica entre les diferents assignatures del currículum d'ensenyaments elementals de música, l'avaluació dels processos d'ensenyament i aprenentatge, i l'elaboració de material d'aplicació d'aula de les assignatures dels ensenyaments elementals de música (EEM). Per dur-ho a terme, comptàrem amb l'assessorament extern de Teresa Malagarriga (UAB), Wolfgang Hartmann (MUSIKENE; ORFF INSTITUTE), Begoña de la Iglesia (UIB) i Marisa Pérez (ESMUC). El curs 2009/2010, Inspecció educativa va fer un ampli procés d'avaluació del centre i, com a resultat de la valoració positiva, va autoritzar el CEIP Son Serra com a centre integrat d'educació infantil, primària i dels ensenyaments elementals de música (Resolució del conseller d'Educació i Cultura, de 30 de juliol de 2010 (BOIB núm. 127, 31/08/2010).

El curs 2014/2015 s'ordena el currículum comú per a tots els alumnes de primària amb l'assignatura de Cant coral com a ampliació curricular, l'Orquestra, com a assignatura curricular dels ensenyaments elementals de música i la Iniciació musical a primer i segon curs de primària, formant tots part del projecte educatiu del centre.

QUADRE I. EVOLUCIÓ DE PROJECTE EXPERIMENTAL A CENTRE INTEGRAT

	Primària	EEM	Especialitats i actuacions
2006/2007	3r	1r	Piano, violí, clarinet
2007/2008	3r i 4t	1r i 2n	Piano, violí, clarinet
2008/2009	3r, 4t i 5è	1r, 2n i 3r	Piano, violí, clarinet PIP «Integració del Programa experimental d'ensenyaments elementals de música en el currículum d'educació primària. Avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge»
2009/2010	3r, 4t, 5è i 6è	1r, 2n, 3r i 4t	Piano, violí, clarinet, percussió PIP «Integració del Programa experimental d'ensenyaments elementals de música en el currículum d'educació primària. Avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge»

	Primària	EEM	Especialitats i actuacions
2010/2011	Com a resultat d'un ampli procés d'avaluació del centre, el CEIP Son Serra és autoritzat com a centre integrat d'educació infantil, primària i dels ensenyaments elementals de música. Resolució del conseller d'Educació i Cultura, de 30 de juliol de 2010 (BOIB núm. 127, 31/08/2010).		
2011/2012	PUNT D'INFLEXIÓ Es veu la necessitat de convertir els ensenyaments musicals en l'eix vertebrador de tot el centre. Es planteja la manera de com es poden integrar a infantil, primer i segon de primària, i a la resta d'alumnat que no cursa els ensenyaments elementals de música. El Cor es converteix en un espai on es desenvolupen les competències.		Piano, violí, clarinet, percussió
2012/2013	Comença el cor com a projecte de centre per als alumnes d'EEM.		Piano, violí, clarinet, percussió, violoncel
2013/14	S'ordenen els ensenyaments musicals a primer i segon curs de primària amb un currículum diferenciat de la resta de centres educatius. El Cor és una assignatura curricular per a tots els alumnes del centre.		Piano, violí, clarinet, percussió, violoncel i flauta travessera. Reconeixem el Conjunt instrumental com a ampliació curricular dels EEM.
2014/15	Tots els cursos d'infantil, primària i aula UEECO són integrats al currículum musical del centre.		Infantil: començam a perfilar el currículum musical de l'etapa. Organitzam tallers de percussió, racons musicals a les aules i audicions a les aules.

Font: elaborat pel centre

El maig de 2015 (BOE núm. 109.5 de maig de 2015) es publica la «Resolución de 31 de marzo de 2015, de la Secretaría de Estado de Educación, Formación Profesional y Universidades, por la que se convocan los Premios Nacionales de Educación en la enseñanza no universitaria correspondientes al año 2015, en las siguientes categorías: centros docentes, carrera académica de investigación e innovación educativa, entidades para la promoción educativa y equipos docentes». El CEIP Son Serra hi va presentar el seu projecte educatiu i el mes de novembre el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports el va reconèixer amb el Premi Nacional d'Educació 2015, en la categoria de centres docents, en la modalitat de la millora de l'èxit educatiu, pel desenvolupament del «Projecte d'implantació de la iniciació musical i dels ensenyaments elementals de música integrats a l'educació infantil i primària, que contribueix a la millora de la qualitat de l'educació» (Resolució del 10 de novembre de 2015, BOE núm. 280, 23 de novembre de 2015, Sec. III, pàgina 110304).

El nostre model de centre

Els eixos fonamentals del nostre centre, com a centre públic integrat d'educació infantil, primària i ensenyaments musicals, establerts al projecte educatiu del centre i a l'actualització del projecte de direcció (període 2015/2019), es concreten en:

- Aprendre a conèixer.
- Aprendre a aprendre per aprofitar les possibilitats que ofereix l'educació al llarg de la vida.
- Aprendre a fer, per capacitar la persona per fer front a moltes i diverses situacions.

- Aprendre a ser, per obrar amb autonomia, judici i responsabilitat personal.
- Aprendre a conviure, a treballar en projectes comuns i a gestionar els conflictes. Informe Delors (UNESCO 1988)

Els trets identificatius que defineixen el nostre model de centre són:

- Centre integrat dels ensenyaments elementals de música
- Autonomia organitzativa i curricular del centre
- Escola associada a la UNESCO
- Escola inclusiva
- Projecte de fons de llibres, recursos didàctics del CEIP Son Serra, format per:
- Fons de llibres, recursos didàctics i instruments musicals
- Fons de recursos didàctics per a educació infantil

En la fase de revisió del nostre PEC quedaran reflectits com a projectes propis del nostre centre:

- Currículum propi d'ensenyaments musicals del centre
- Les cantates
- El cor
- L'orquestra
- Les cotutories

Organització del centre fins 2015

El centre, davant la manca d'una normativa estatal sobre els centres integrats de primària, planifica anualment l'organització, l'oferta educativa i els aspectes curriculars comuns i específics. Ho fa basant-se en les instruccions generals per a centres públics de segon cicle d'infantil i primària i les instruccions específiques per al CEIP Son Serra, que cada curs escolar elabora la Conselleria d'Educació i Universitat.

L'ordenació actual dels ensenyaments musicals del centre afavoreix una organització més dinàmica, amb propostes metodològiques relacionades amb les competències, la millora i l'ampliació curricular per a tots els alumnes del centre, amb l'assignatura de Cor per a tot l'alumnat de primària i la de Conjunt instrumental per als alumnes d'EEM.

El fet de tenir dos itineraris curriculars dins el mateix centre a partir de tercer de primària, ens obliga a atendre dues realitats molt diferenciades que ja s'evidencien a la matrícula. L'organització és molt complexa i implica haver de fer reajustaments continus, la qual cosa dificulta la consecució dels objectius com a centre totalment integrat.

QUADRE 2. ORGANITZACIÓ DEL CENTRE FINS 2015

Curs Edat	ITINERARI CURRICULAR DE 4t D'EDUCACIÓ INFANTIL A 2n DE PRIMÀRIA	
Infantil 3-6	Audicions a les aules a càrrec dels professors d'ensenyaments elementals i alumnes del centre. Continguts curriculars propis de l'etapa.	
6-7	1r DE PRIMÀRIA (tot l'alumnat) INICIACIÓ ALS ENSENYAMENTS ELEMENTALS DE MÚSICA Conèixer i experimentar amb tots els instruments que ofereix el centre. Setmanalment: - 30' Taller «Roda d'instruments» - 30' Llenguatge musical - 1 h Cor	
7-8	2n DE PRIMÀRIA Proves d'aptituds i adjudicació d'instrument Setmanalment 1 h Cor 30' Música primària 1 h Taller de competència lingüística	PRIMÀRIA + INICIACIÓ A EEM 2n Començar a aprendre a tocar un instrument Setmanalment -1 h Llenguatge musical -1 h Llenguatge musical -30' Classe individual d'instrument -30' Classe col·lectiva d'instrument -1 h Cor
DOBLE ITINERARI CURRICULAR DE 3r A 6è DE PRIMÀRIA		
	3r, 4t, 5è i 6è DE PRIMÀRIA (Proves d'accés i adjudicació d'instrument)	PRIMÀRIA + ENSENYAMENTS ELEMENTALS DE MÚSICA (Decret 23/2011 d'1 d'abril)
8-9	3r	1r EEM -1 h Llenguatge musical -1 h Llenguatge musical
9-10	4t	2n EEM -1 h Instrument individual -1 h Instrument col·lectiva -1 h Cor -1 h Orquestra
10-11	5è	3r EEM -1 h Llenguatge musical -1 h Llenguatge musical
11-12	6è	4t EEM -1 h Instrument individual -1 h Instrument col·lectiva -1 h Cor -1.30 h Orquestra
AULA UECCO	A l'aula. Interpretació i expressió musical: 1 hora de Llenguatge musical i 1 hora de Percussió Aules de referència de primària: 1 h Cor i 1 h Música	
ESPECIALITATS INSTRUMENTALS	Clarinet, flauta travessera, percussió, piano, violí i violoncel	

Font: elaborat pel centre

Proposta de model integrat

Dia 4 de febrer de 2016, l'equip directiu presenta a la Direcció General de Planificació un estudi per implantar els estudis integrats a tot el centre (període 2016/2023) i rep el suport de la Conselleria d'Educació i Universitat.

Aquest document estableix com a objectius:

- Adequar i revisar del nostre projecte educatiu d'una manera més coherent i igualitària.
- Disposar del mateix currículum integrat per a tot l'alumnat per evitar el doble currículum actual a partir de tercer de primària. Aquesta mesura permetria millorar l'organització i la coordinació docent.
- Elaborar, mitjançant un projecte amb l'Institut de Recerca i Innovació Educativa (IRIE), el Departament de Pedagogia Musical del Conservatori Professional de Mallorca i els equips docents d'infantil, primària i EEM del CEIP Son Serra, el currículum d'infantil en l'àrea comuna de Música.
- Iniciar a partir de 4t d'educació infantil els ensenyaments musicals propis del nostre currículum integrat (psicomotricitat-música i moviment a 4t d'infantil, música i moviment a 5è i 6è d'infantil i taller-roda d'instruments a sisè d'infantil).
- Aplicar un tractament unificat dels aspectes lingüístics i artístics
- Unificar l'horari lectiu del centre.
- Fer extensiu el Projecte de fons de llibres i recursos didàctics a tot l'alumnat d'infantil, primària i ensenyaments musicals.
- Donar les mateixes oportunitats a tots els alumnes del centre.
- Ajustar l'oferta extraescolar a l'horari lectiu dels alumnes.
- Donar resposta a l'interès i predisposició de les famílies pel currículum d'ensenyaments musicals i ensenyaments integrats.

2. TRETS DIFERENCIALS COM A CENTRE INTEGRAT

Curriculum d'iniciació musical

Amb l'objectiu de motivar i afavorir el desenvolupament de les capacitats motrius, auditives i de sensibilització musical a les edats més idònies per desenvolupar-les, l'equip docent ha començat a redactar un currículum propi per als alumnes que tenen entre 3 i 8 anys. Aquest és, precisament, un dels objectius del projecte presentat al procés de selecció de centres docents de titularitat pública dependents de la Conselleria d'Educació i Universitat per implantar-hi plans d'innovació pedagògica (BOIB núm. 54, 30 d'abril de 2016).

En el 2n cicle d'educació infantil:

- Música i Moviment com a àrea formativa, prèvia a l'ensenyament instrumental.
- Música i Cant Coral com a àrea prèvia i complementària de l'ensenyament instrumental.
- Taller de rotació d'instruments. L'alumne coneix i experimenta totes les especialitats instrumentals que ofereix el centre i rep una primera orientació per part del professorat.

QUADRE 3 . ORDENACIÓ CURRICULAR DELS ENSENYAMENTS MUSICALS. PERÍODE 2016/2023

CENTRE INTEGRAT CEIP SON SERRA		2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/2023	
ENSENYAMENTS MUSICALS (CURRÍCULUM PROPI)	P3 (*)	-1.5h/s Música i psicomotricitat -1h/s Música i Cant Coral	-1.5h/s Música i psicomotricitat -1h/s Música i Cant Coral	-1.5h/s Música i psicomotricitat -1h/s Música i Cant Coral	-1.5h/s Música i psicomotricitat -1h/s Música i Cant Coral	-1.5h/s Música i psicomotricitat -1h/s Música i Cant Coral	-1.5h/s Música i psicomotricitat -1h/s Música i Cant Coral	-1.5h/s Música i psicomotricitat -1h/s Música i Cant Coral	
	P4	-1h/s Música i moviment -1h/s Música i cant coral	-1h/s Música i moviment -1h/s Música i cant coral	-1h/s Música i moviment -1h/s Música i cant coral	-1h/s Música i moviment -1h/s Música i cant coral	-1h/s Música i moviment -1h/s Música i cant coral	-1h/s Música i moviment -1h/s Música i cant coral	-1h/s Música i moviment -1h/s Música i cant coral	
	P5	-1h/s Música i moviment -0.5h/s Taller d'instruments	-1h/s Música i moviment -0.5h/s Taller d'instruments	-1h/s Música i moviment -0.5h/s Taller d'instruments	-1h/s Música i moviment -0.5h/s Taller d'instruments	-1h/s Música i moviment -0.5h/s Taller d'instruments	-1h/s Música i moviment -0.5h/s Taller d'instruments	-1h/s Música i moviment -0.5h/s Taller d'instruments	-1h/s Música i moviment -0.5h/s Taller d'instruments
	1r EP	-1h/s Cor -0.5h/s Taller instruments -0.5h/s Mús. i Mov/Ll. Musical (Prova instrument)	-1h/s Cor (Tois) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva -14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	-1h/s Cor (Tois) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva -14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	-1h/s Cor (Tois) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva -14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	-1h/s Cor (Tois) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva -14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	-1h/s Cor (Tois) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva -14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	-1h/s Cor (Tois) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva -14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	-1h/s Cor (Tois) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva -14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical
	2n EP + EEM ENSENYAMENTS INTEGRATS	9.00h a 14.00h -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -0.5h/s Classe instrument -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	9.00h a 14.00h -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -0.5h/s Classe instrument -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	9.00h a 14.00h -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -0.5h/s Classe instrument -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	9.00h a 14.00h -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -0.5h/s Classe instrument -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	9.00h a 14.00h -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -0.5h/s Classe instrument -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	9.00h a 14.00h -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -0.5h/s Classe instrument -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	9.00h a 14.00h -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -0.5h/s Classe instrument -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical	9.00h a 14.00h -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -0.5h/s Classe instrument -1h/s Mús. i Mov/Ll. Musical
ENSENYAMENTS ELEMENTALS DE MÚSICA	2n EP	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària (Prova aptituds)	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària (Prova aptituds)	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària (Prova aptituds)	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària (Prova aptituds)	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària (Prova aptituds)	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària (Prova aptituds)	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària (Prova aptituds)	
	3r a 6è EP + EEM ENSENYAMENTS INTEGRATS	9.00h a 14.00h -1h/s Cor (Tois) -1h/s Taller musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Classe instrument -1h/s Llenguatge Musical -1h/s Instrumental -1h/s 3r i 4r 1.5h/s 5è i 6è	9.00h a 14.00h -1h/s Cor (Tois) -1h/s Taller musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Classe instrument -1h/s Llenguatge Musical -1h/s Instrumental -1h/s 3r i 4r 1.5h/s 5è i 6è	9.00h a 14.00h -1h/s Cor (Tois) -1h/s Taller musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Classe instrument -1h/s Llenguatge Musical -1h/s Instrumental -1h/s 3r i 4r 1.5h/s 5è i 6è	9.00h a 14.00h -1h/s Cor (Tois) -1h/s Taller musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Classe instrument -1h/s Llenguatge Musical -1h/s Instrumental -1h/s 3r i 4r 1.5h/s 5è i 6è	9.00h a 14.00h -1h/s Cor (Tois) -1h/s Taller musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Classe instrument -1h/s Llenguatge Musical -1h/s Instrumental -1h/s 3r i 4r 1.5h/s 5è i 6è	9.00h a 14.00h -1h/s Cor (Tois) -1h/s Taller musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Classe instrument -1h/s Llenguatge Musical -1h/s Instrumental -1h/s 3r i 4r 1.5h/s 5è i 6è	9.00h a 14.00h -1h/s Cor (Tois) -1h/s Taller musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Classe instrument -1h/s Llenguatge Musical -1h/s Instrumental -1h/s 3r i 4r 1.5h/s 5è i 6è	9.00h a 14.00h -1h/s Cor (Tois) -1h/s Taller musical -1h/s Classe Col·lectiva 14.00h a 17.30h (1 o 2 dies) -1h/s Classe instrument -1h/s Llenguatge Musical -1h/s Instrumental -1h/s 3r i 4r 1.5h/s 5è i 6è
	3r a 6è EP	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària	9.00h a 14.00h 1h/s Cor (Tois) -1h/s Música primària
A. - 90/semana. Grup sencer amb 2 professionals (1 professor de llenguatge musical + 1 professor d'infantil i primària o d'EF - per començar, professora assessora de l'IRIE)									
B. - 1h/semana amb % grup 1 professor de llenguatge musical (amb l'assessorament de l'IRIE)									
Espai: la sala de psicomotricitat, musicalitzada. Objectiu: descobrir i explorar els instruments partint del moviment i joc espontani Metodologia globalitzada									

Font: elaborat pel centre

A partir del 1r curs d'educació primària:

- Cor, com a base de l'educació musical i principal conjunt col·lectiu per experimentar la interpretació musical i treballar la competència social i ciutadana.
- Iniciació a l'instrument, amb la qual es comença a explorar i experimentar.
- Classe col·lectiva, en la qual comença la pràctica instrumental en conjunt.
- Iniciació al llenguatge musical, entès com una etapa intermèdia entre Música i Moviment i Llenguatge musical.

QUADRE 4. CURRÍCULUM COMPARATIU ENTRE 2N CICLE D'INFANTIL, 1R I 2N DE PRIMÀRIA I CURRÍCULUM DEL CEIP SON SERRA

	CURRÍCULUM D'EDUCACIÓ INFANTIL MÚSICA	CURRÍCULUM DE MÚSICA CEIP SON SERRA
2n cicle infantil	<p>Currículum actual</p> <p>ÀREA DE LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ</p> <p>Bloc 3. Llenguatge artístic</p> <p>Bloc 4. Llenguatge corporal</p>	<p>Música i Moviment, com a àrea formativa, prèvia a l'ensenyament instrumental</p> <p>Música i Cant Coral, com a àrea prèvia i complementària a l'ensenyament instrumental</p> <p>Taller de rotació d'instruments, on l'alumne coneix i experimenta totes les especialitats instrumentals que ofereix el centre i rep una primera orientació per part del professorat.</p>
P3	1 hora setmanal de Música	<p>- 1,5 h/s Música i Moviment</p> <p>- 1 h/s Música i Cant coral</p>
P4	1 hora setmanal de Música	<p>- 1 h/s Música i Moviment</p> <p>- 1 h/s Música i Cant coral</p>
P5	1 hora setmanal de Música	<p>- 1 h/s Música i Moviment</p> <p>- 1 h/s Música i Cant coral</p> <p>- 0,5h/s Taller d'instruments</p>
primària	<p>CURRÍCULUM Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears. BOIB núm. 97, de 18 de juliol de 2014</p> <p>Educació musical</p> <p>Bloc 1. "Escolta". Els continguts se centren en el desenvolupament de les capacitats de discriminació auditiva, d'audició comprensiva i de valoració crítica.</p> <p>Bloc 2. "Interpretació musical". Es tracta de reconèixer i explorar les possibilitats sonores de la veu, dels instruments musicals i d'objectes de la vida quotidiana que tenim a l'abast, estimulant la invenció, la improvisació i la representació de diferents produccions musicals.</p> <p>Bloc 3. "La música, el moviment i la dansa". Es desenvolupen les capacitats expressives i creatives que resulten de la combinació de moviments i sons.</p>	<p>CURRÍCULUM</p> <p>- Cor, com a base de l'educació musical i principal conjunt col·lectiu per experimentar la interpretació musical i treballar la competència social i ciutadana.</p> <p>- Iniciació a l'instrument, amb la qual es comença a explorar i experimentar.</p> <p>- Classe col. lectiva, on s'inicia la pràctica instrumental en conjunt.</p> <p>- Iniciació al Llenguatge Musical, entès com a una etapa intermitja entre "Música i Moviment" i "Llenguatge Musica</p>

	CURRÍCULUM D'EDUCACIÓ INFANTIL MÚSICA	CURRÍCULUM DE MÚSICA CEIP SON SERRA
1r	Educació artística: 5 hores a la setmana per als blocs d'educació plàstica i educació musical, segons l'Ordre del conseller d'Educació i Universitat de 23 de maig de 2016 per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de dia 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB núm. 65, 24 de maig de 2016)	9.00 h a 14.00 h - 1 h/s Cor (tots) - 1 h/s Música i Moviment / Llenguatge musical (iniciació) - 1 h Classe col·lectiva 14.00 h a 17.30 h (1 o 2 dies) - 0,5 h/s Classe d'instrument - 1 h/s Música i Moviment / Llenguatge musical (iniciació)
2n	Educació artística: 5 hores a la setmana per als blocs d'educació plàstica i educació musical, segons l'Ordre del conseller d'Educació i Universitat de 23 de maig de 2016 per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de dia 21 de juliol de 2014 per la qual es desplega el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB núm. 65, 24 de maig de 2016)	9.00 h a 14.00 h - 1 h/s Cor (tots) - 1 h/s Música i Moviment / Llenguatge musical (iniciació) - 1 h Classe col·lectiva 14.00 h a 17.30 h (1 o 2 dies) - 0,5 h/s Classe d'instrument - 1 h/s Música i Moviment / Llenguatge musical (iniciació)

Font: elaborat pel centre

Música i moviment a educació infantil

Alumnes de tres anys cantata 13/14

En aquesta etapa educativa, l'objectiu és aconseguir que els alumnes sentin la música abans d'aprendre.

És l'àrea formativa prèvia a l'ensenyament instrumental que pretén que el nin es familiaritzi amb la música a través del ritme, moviment, cant i l'experiència amb els instruments de petita percussió, en el marc d'un plantejament didàctic presidit per l'activitat, la creativitat i la globalització dels continguts.

A partir del curs 2016-17 s'imparteixen els ensenyaments integrats de música des de 4t d'infantil a sisè de primària. El centre, donada la seva singularitat, es considera, dins del procés d'escolarització com a centre de zona única per l'illa de Mallorca.

Per això, durant aquest procés d'ensenyament aprenentatge cal prioritzar:

- La interiorització de la música i del moviment com a vivència imprescindible per gaudir d'ambdues expressions artístiques i reaccionar de manera sensible i conscient als estímuls sonors i cinètics.
- La sensibilització i el contacte amb la pràctica musical des de la integració de la música i el moviment, com a passa prèvia al coneixement conscient del llenguatge i dels codis que el regeixen.
- El desenvolupament de les capacitats socials a través d'un mitjà artístic en què s'estimula la capacitat d'escoltar els altres, de col·laborar en el treball en equip, d'intercanviar idees i reaccionar davant les aportacions dels companys.

De 3 a 8 anys es desenvolupa un currículum propi integrant els ensenyaments d'infantil, primària i música.

Roda d'instruments a 6è d'infantil, 1r i 2n de primària

Els tallers de roda d'instruments a 6è d'infantil primer i segon de primària permeten desenvolupar els objectius següents:

- Conèixer i explorar els instruments que ofereix el projecte: clarinet, violí, piano, violoncel, flauta i percussió.
- Descobrir obres representatives dels grans compositors i gaudir-ne.
- Reconèixer els elements musicals que contenen aquests treballs, basats en l'experiència i l'expressió amb el cos.
- Desenvolupar la creativitat des de la creació de treball d'identificació d'elements musicals i reproduir-los amb els instruments que ofereix el centre amb l'ajuda dels mestres de l'instrument i de la creació col·lectiva de petits fragments musicals.
- Familiaritzar-se i avançar en el coneixement del llenguatge musical.
- Participar en l'acte de fer música col·lectivament.
- Afavorir la iniciativa pròpia i el respecte envers la dels altres.
- Conèixer les característiques físiques i el nivell d'aptitud musical dels alumnes.

Taller roda d'instruments de violoncel

Al taller els alumnes coneixen i es familiaritzen amb les especialitats instrumentals que s'imparteixen al centre. (alumnes de 6 anys)

Organització dels tallers

El grup classe de primària es divideix en grups, que alternen el treball durant totes les sessions. La finalitat és que en acabar el curs tots els alumnes hagin conegut les especialitats instrumentals del centre, les hagin explorades, hi hagin treballat i n'hagin gaudit.

Cada grup (format per cinc alumnes, com a màxim) va rotant d'instrument durant les sessions. Acompanyats dels professors especialistes de cada un, treballen els continguts corresponents.

Taller roda d'instruments de piano. A partir del curs 2016/17 s'implanten les especialitats de trompa i contrabaix.

Es dur a terme una metodologia ajustada al moment evolutiu de l'alumne que Afavoreix el desenvolupament de les competències bàsiques per la música: escoltar, interpretar i crear.

Projecte anual del centre: la cantata

El curs 2009/2010 el centre va triar com a projecte anual representar una cantata al Conservatori Professional de Música i Dansa de les Illes Balears. Celebrava els 25 anys de l'edifici, el final de la primera promoció d'alumnes dels Ensenyaments Elementals de Música, i el reconeixement i autorització del CEIP Son Serra com a centre integrat.

I Cantata "El gegant egoista" i "El circ Bum".
Auditori del Conservatori Professional de Mallorca

2010/2011. Projecte anual de centre titulat «Son Serrart», amb la cantata *Rebel·lió a la cuina*.

Curs 2010/11 Objectiu i projecte de centre "Son Serrart"

II Cantata "Rebel·lió la cuina" i "Suite internacional"
de Manel Camp. Pati del CEIP Son Serra (Palma)

III Cantata "Passejada per la Serra" i "La Flor Romanial". Teatre Principal (Consell de Mallorca) i Auditori del Conservatori Professional de Mallorca

Escollírem *El circ Bum*, que va ser representada per tots els alumnes de primària, i *El gegant egoista*, pels de 1r de primària i segon cicle d'infantil.

Curs 2009/10 Objectiu i projecte de centre "12 i 13, 25 anys de la nostra escola"

A partir d'aquest curs, el projecte anual del centre acabarà amb l'execució d'una cantata.

2011/2012. El projecte anual del centre «Som Serra» es va unir al reconeixement de la Serra de Tramuntana com a patrimoni natural de la humanitat amb les cantates *La flor romanial* (de 2 a 6 graus) i *Passejada per la Serra* (infantil i 1r curs de primària). Aquell any la representació de la cantata de Son Serra de 3r va tenir lloc al Teatre Principal de Palma, gentilesa del Consell de Mallorca.

Curs 2011/12 Objectiu i projecte de centre "Som Serra" La Serra de Tramuntana.

2012/2013. Projecte anual i cantata *La mar*. Coincideix amb la implementació del conjunt instrumental de Son Serra, formada pel 3r i 4t curs d'ensenyaments elementals dels estudiants de Música.

Curs 2012/13 Objectiu i projecte de centre "La Mar"

IV Cantata "La Mar". Trui Teatre, Palma.

2013/2014. El projecte «Un, dos, tres..., acció!» porta els alumnes al món del cinema, i la cantata *Cinema*, a les bandes sonores. El conjunt instrumental és reforçat amb els professors músics i els cors.

Curs 2013/14 Objectiu i projecte de centre "Un, dos, tres...acció"

2014/2015. Projecte i cantata «Música i cultura de les Illes Balears», amb la incorporació del cor d'adults, format per famílies i docents.

V Cantata "Cinema. Bandes sonores".
Trui teatre, Palma.

VI Cantata "Música i cultura de les Illes Balears" "Recull popular balear" de Salvador Brotons. Trui Teatre, Palma.

Curs 2014/15 Objectiu i projecte de centre
"Música i cultura de les Illes Balears"

Objectius generals de les cantates

- Desenvolupar habilitats emocionals, socials i artístiques dels estudiants a través del currículum integrat de Música a primària i el procés de creació.
- Participació, desenvolupament i execució de la cantata.

Objectius específics

- Aprendre a compartir, viure un projecte comú i portar-lo a terme.
- Consolidar el treball en grup, el respecte dels companys i la diversitat.
- Establir vincles emocionals i els sentiments que formen part del centre.
- Aprendre a compartir responsabilitats i respectar les diferències considerant l'esforç dels altres. Resoldre conflictes, participar en objectius comuns i reconeixent les oportunitats que tenen les persones diferents.
- Promoure experiències musicals i artístiques i dur-les a terme.

Avaluació de la cantata

Establim els criteris generals a la programació anual tant l'equip directiu, la comissió de convivència com els equips de cicle.

Trimestralment, avaluam les diferents actuacions per reajustar la programació i, a la memòria final, l'avaluam amb indicadors i redactam propostes de millora i suggeriments per al curs següent.

QUADRE 5. PROGRAMACIÓ ANUAL DE LA CANTATA (OBJECTIU DEL CENTRE),

Trimestre	Actuacions i programació
Primer	<p>Programar la cantata a partir de l'objectiu anual del centre. Elaborar un dossier de treball amb el guió, argument i text. Constituir la comissió de la cantata. Assignar els docents responsables de cada apartat. Cada aula del centre programa l'objectiu del centre Començar els assaigs parcials d'orquestra per famílies d'instruments. Començar l'activitat del cor (peces musicals de la cantata). Fer gestions per llogar l'espai escènic exterior. Reunir la comissió de coordinació pedagògica per valorar les actuacions i fer reajustaments. Reflectir el projecte a la programació general anual i a la revisió de gener.</p>
Segon	<p>Fer reunions de la comissió de la cantata. Dissenyar els decorats i vestuari. Muntar tallers musicals i d'instruments a les aules d'infantil, primària i UEECO. Assaigs de l'orquestra amb tots els instruments. Assaigs del cor. Revisar els textos. Fer la valoració trimestral i reajustar la programació.</p>
Tercer	<p>Confeccionar el vestuari. Construir els decorats, dissenyar programes, invitacions i entrades. Muntar projeccions audiovisuals complementàries. Assaigs generals. Concert de final de curs. Valorar el projecte a la memòria de final de curs. Presentar la memòria al consell escolar.</p>

Indicadors d'avaluació de la cantata

- Millora de la convivència en el centre.
- Participació activa dels alumnes en el seu propi aprenentatge.
- Increment de l'autonomia personal i social.
- Millora de la comunicació lingüística, les competències socials i cíviques, el sentit de la iniciativa i la consciència, i les expressions culturals.
- Valoració i respecte envers les produccions artístiques.
- Participació dels agents educatius (famílies, monitors, Ajuntament de Palma...).
- L'èxit del concert és el resultat del treball constant al llarg del curs i de l'avaluació positiva dels indicadors exposats.

La cantata: un espai de convivència on duim a terme un projecte comú.

Després d'haver avaluat la primera cantata de l'any 2010, vàrem ampliar el cor, que fins aleshores estava integrat solament pels alumnes d'EEM de 5è i 6è (3r i 4t any d'EEM). Primer de tot, l'obrirem a tots els estudiants de Música a partir de 3r de primària i a la resta del 3r cicle de primària, i després a tota l'escola, fins arribar a les dotze corals actuals. Crear el conjunt instrumental (vegeu la pàgina 440) i que sigui reconegut com a ampliació curricular ha permès que els alumnes puguin començar a actuar com una petita orquestra i reunir-se amb altres grups. A més, al costat del seu professorat i alguns pares músics, enriqueix la banda sonora de les corals del centre per a la cantata anual.

El cor com a element de cohesió

El cor element de cohesió i de desenvolupament competencial.

El cor és la principal activitat col·lectiva en l'educació musical. Les dimensions pedagògiques d'aquesta assignatura són insubstituïbles, d'aquí la importància que té, no solament en el període d'iniciació musical, sinó durant tota la primària.

El nostre centre ha creat 12 petits cors de 25 alumnes. Aquestes agrupacions permeten desenvolupar tots els objectius educatius, ja que habiliten un marc perfecte per als projectes del centre i tots participen en les audicions, els concerts, cantates, fan intercanvis amb altres corals, etc.

El cor esdevé un espai de desenvolupament de competències (competència social, artística i lingüística). Implica la participació social en la música i la col·laboració entre l'alumnat, treballar en grup amb un objectiu comú i assolir la convergència curricular amb altres àrees; facilita el desenvolupament de la memòria musical; ajuda a identificar la veu pròpia i a contraposar-la amb la dels altres; suposa fer permanentment realitzacions dinàmiques i integrar els continguts transversals de la lectura comprensiva de les tres llengües.

La participació de l'especialista en audició i llenguatge (AL) és molt important per valorar la veu d'alumnes de cant coral, indicar les pautes pertinents i, si cal, fer derivacions a altres professionals (foniatres, metges ORL).

El conjunt instrumental: l'orquestra del ceip son serra

L'orquestra infantil ofereix un context d'aprenentatge en el qual treballam el desenvolupament integral, emocional, social i musical amb un únic objectiu: fer música i gaudir-ne.

El principal objectiu és crear una vinculació positiva dels nins i nines envers la música, l'orquestra i el cor esdevenen els eixos vertebradors del nostre centre

El curs 2013/2014 vàrem programar una sessió setmanal de 60 minuts i el curs 2014/2015 l'ampliàrem a 90. Reconeguda com a ampliació curricular dels EEM.

Assaig de l'Orquestra de 5è i 6è de primària en horari lectiu del centre (de 8 a 17'30 hores)

Doble tutoria a primària (tutor/a de primària + tutor/a d'instrument)

La doble tutoria permet fer un seguiment individual de l'estudiant: per part del tutor/a del grup de primària –nomenat per la direcció del centre– i per part del tutor/a individual dels ensenyaments elementals, que sempre és el professor/a de l'instrument individual

Les coordinacions sistemàtiques entre ambdós tutors permeten establir estratègies comunes per aplicar amb els alumnes i compartir informació sobre el desenvolupament personal i acadèmic. A més, fan les avaluacions trimestrals i finals en sessions conjuntes.

3. INDICADORS DE MILLORA AL CENTRE

La valoració externa del programa experimental va ser publicada al BOIB núm. 127-31/agost/2010. Textualment diu així: «En haver acabat els estudis de la primera promoció d'alumnes, el Departament d'Inspecció Educativa ha avaluat positivament aquest programa experimental i en proposa a la Direcció General de Planificació i Centres la consolidació definitiva, pel fet que hi concorren un equip directiu capacitat, un claustre implicat en el projecte, un equip docent responsable i el suport de tota la comunitat educativa».

Consignam l'avaluació interna a les actes del cicle, a les de la Comissió de Coordinació Pedagògica i a la memòria anual, i la centram en la incorporació progressiva i consolidació de les accions següents, que empram com a indicadors d'avaluació.

Al centre en general

- Reforçar el sentiment de pertinença al centre.
- Reconèixer l'autonomia organitzativa i curricular dels centres i fer-ne ús, per desenvolupar projectes de millora i l'èxit educatiu.
- Millorar la convivència en el centre: afavorir més i més bon coneixement entre tots els alumnes, els quals tenen el sentiment de pertànyer a un gran equip.
- Fer una revisió metodològica i organitzativa.
- Constituir un nou equip de cicle d'EEM (equip docent d'Ensenyaments Elementals de Música), format pels professors de Música i Arts Escèniques, els de Música de primària i els professors de primària especialistes en Música.
- Consolidar com a plantilla orgànica una plaça de professor de piano i una altra de llenguatge musical (gener de 2015).
- Elaborar anualment les instruccions específiques del centre.
- Redactar el document *Compromís educatiu*, que signen les famílies i el centre.
- Canviar la denominació del centre.

Revisar l'organització i els recursos del centre

- Ampliar l'horari lectiu escolar (de 8 h a 19 h).
- Projecte de fons de llibres de text i recursos didàctics.
- Projecte de fons d'instruments musicals.
- Banc d'instruments i servei de préstec.
- Ampliar els recursos bibliogràfics de consulta per als docents.
- Assignar una partida pressupostària específica per part de la Conselleria d'Educació.

Equip directiu i òrgans de coordinació

- Ampliar l'equip directiu amb la incorporació del cap adjunt d'estudis i el coordinador de l'equip d'EEM.
- Ampliar la CCP amb la presència del coordinador de l'equip docent d'EEM.

Acció tutorial

- Doble tutoria o cotutoria (tutor/a de primària i tutor/a d'EEM).
- Unificar els quaderns de tutoria.

- Unificar els registres i actes de tutoria.
- Sessions conjuntes d'avaluació trimestral i final.
- Configurar una agenda unificada de l'escola.
- Redactar el document de centre de gestió d'aula.
- Fer reunions periòdiques amb la treballadora social del centre.

Revisar la metodologia i introduir canvis en la gestió

- Integrar els continguts de plàstica en les diferents matèries de l'etapa.
- Treballar per projectes.
- Treball cooperatiu.
- Dissenyar el currículum dels ensenyaments musicals.
- Incorporar noves dinàmiques d'aula i fer diferents agrupacions de l'alumnat.
- Fer un abordatge global de la competència lingüística amb la planificació del tractament lingüístic del centre en L1, L2, L3, llenguatge musical i llenguatge matemàtic.
- L'assignatura de Cor permet desenvolupar continguts curriculars de les àrees de llengua i de contingut social mitjançant els procediments i el desenvolupament de la competència emocional i social de tots els alumnes.

Professors

- Augmentar el professorat del claustre.
- Plantilla orgànica en consolidació.
- Formació específica relacionada amb metodologia, diversitat i música.
- Participar com a ponents en seminaris, reunions i cursos de formació de professorat.

Alumnes

- Desenvolupament creatiu i competencial (competència artística a través d'activitats de la cantata, com ara decorats, disfresses, ball; competència social i afectiva a través de l'orquestra, coral). La cantata, com a projecte conjunt del centre en el qual participen alumnes i professors, millora la dinàmica de grup, la cohesió i el sentit de grup, i la competència lingüística.
- Millora de la responsabilitat individual i del grup (cor i orquestra).
- Més compromís amb l'hàbit d'estudi a casa.
- Desenvolupar experiències d'innovació educativa i participar-hi.
- Coneixement del patrimoni local: Teatre Principal, compositors, peces populars.

- Aprenentatge a través de la música.
- Augment de la confiança en un mateix i acceptació de les característiques dels altres.
- Reforçar el sentiment de pertinença al centre.
- La participació en les cantates permet observar els diferents tipus de nens, cultures i emocions. Les diferències i els punts en comú fan que els nens s'adonin que tots som diferents, però també iguals.

Implicació de la família i coordinació amb el centre

- Reforçar el sentiment de pertinença al centre.
- Famílies delegades.
- Signar la carta de compromís educatiu.
- Assistir a actuacions musicals i a les activitats del centre.
- Coral de famílies.
- Campanya de concerts en família.
- Coral d'adults.
- Famílies protagonistes en horari lectiu.
- Acció conjunta entre l'orquestra Son Serra i les famílies que tenen formació musical

4. PRÒXIMES ACTUACIONS

L'equip docent d'EEM del CEIP Son Serra s'integrarà a la Comissió de Projectes Pedagògics de l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears.

Un dels pròxims objectius del centre és acabar de dissenyar el currículum propi d'ensenyaments musicals i d'iniciació als ensenyaments elementals, conjuntament amb l'Institut de Recerca i Innovació Educativa (IRIE) i el Departament de Pedagogia Musical del Conservatori Superior de Mallorca. Ja hem mantingut contactes i reunions, però actualment no existeix cap currículum d'aquestes característiques ni a les Illes Balears ni a la resta de l'Estat. Sabem que és un objectiu ambiciós i nou, no tan sols redactar-lo, sinó també implantar-lo i, posteriorment, avaluar-lo.

El claustre i el consell escolar han donat suport al centre perquè participi en la convocatòria per implantar plans d'innovació, que va ser publicada al BOIB el 30 d'abril de 2016 mitjançant la Resolució del conseller d'Educació i Universitat de 22 d'abril de 2016 per la qual es convoca el procés de selecció de centres docents de titularitat pública dependents de la Conselleria d'Educació i Universitat per implantar-hi plans d'innovació pedagògica per a la millora educativa dels centres durant el curs 2016-2017.

El CEIP Son Serra ha proposat al Col·legi Públic Vázquez de Mella (Navarra), al Centre Integrat Padre Antonio Soler (San Lorenzo d'El Escorial) i al Centre Oriol Martorell (Barcelona) crear una plataforma de centres públics de l'Estat espanyol per treballar conjuntament, compartir documents legislatius, bibliografia, projectes curriculars, metodologia i formació. Tots els centres hi prendran part i proposarem participar en el Programa d'agrupacions o xarxes de centres educatius (ARCE), si finalment es recupera aquesta proposta del MEC.

El centre ha rebut sol·licituds d'informació sobre el projecte i la proposta de col·laboració per part de:

CEIP Simó Ballester (Manacor)

CEIP Can Raspalls (Sant Jordi, Ses Salines)

Colegio Público San Juan de Murcia (Múrcia)

Conservatorio Oficial de Música de Cáceres (Extremadura)

Dirección General de Innovación, Equidad y Participación. Asesoría de Innovación, Mejora educativa y Organización de centro. Saragossa (Aragó)

L'equip docent i directiu vol agrair la col·laboració i l'assessorament de professionals de prestigi reconegut durant tot el procés que hem descrit i amb els quals continuem treballant:

Sra. Begoña de la Iglesia. Professora de la Universitat de les Illes Balears, Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació.

Sra. Catalina Homar Homar. Educació especial, mestra i pedagoga. Formadora de terapeutes psicomotricistes.

Sra. Maria Teresa Malagarriga i Rovira. Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal.

Sra. Marisa Pérez. Departament de Pedagogia de l'Escola Superior de Música Catalana (ESMUC).

Sr. Wolfgang Hartmann. Professor d'Educació Musical a la Universität für Musik und Darstellende Kunst de Viena. Actualment és catedràtic de Pedagogia de la Música en la part superior del Centre de Música del País Basc Musikene i l'Associació Orff de Madrid.

5. CONCLUSIÓ

La possibilitat que els centres educatius facin ús de la seva autonomia organitzativa i curricular, amb un procés de formació contínua, és l'element clau de tot un procés de millora educativa.

Les innovacions educatives a infantil i primària habitualment es limiten a una àrea o a una etapa de l'ensenyament. En canvi, el nostre projecte s'ha convertit en una eina de transformació que ha

arribat a tota l'escola i, en conseqüència, a totes les àrees del currículum, a tots els agents educatius, i ha implicat un gran esforç de tota la comunitat educativa.

La incertesa inicial davant el que va començar essent un projecte paral·lel que s'integrava en l'horari lectiu compartint currículum amb els ensenyaments obligatoris, la dificultat d'integrar continguts curriculars a altres àrees (globalització de l'ensenyament), la inexistència d'una legislació específica sobre els centres integrats i la incertesa sobre la continuïtat del projecte amb cada canvi polític a la Conselleria d'Educació i Universitat són, per fi, dificultats que ja hem superat.